

# **ЗАКОН УКРАЇНИ**

## **Про сек'юритизацію**

Закон України «Про сек'юритизацію» (далі - Закон) запроваджує сек'юритизацію активів, регулює залучення коштів шляхом сек'юритизації активів з урахуванням законодавства ЄС у сфері сек'юритизації.

### **Розділ I**

#### **ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

##### **Стаття 1. Визначення термінів**

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:
  - 1) агент з сек'юритизації (Агент) – фінансова установа, яка здійснює емісію забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів;
  - 2) аудитор сек'юритизаційного пулу - аудитор, що здійснює аудит сек'юритизаційного пулу;
  - 3) банк - банк, що здійснює обслуговування платежів за сек'юритизаційними активами та в якому відкриваються ескроу та номінальний рахунки;
  - 4) боржник – фізична особа, у тому числі фізична особа-підприємець, або юридична особа, яка має заборгованість перед кредитором. Боржниками також вважаються особи, які солідарно або субсидіарно відповідають за зобов'язаннями боржника;
  - 5) власники сек'юритизаційних сертифікатів – юридичні або фізичні особи, які набули право власності на сек'юритизаційні сертифікати;
  - 6) дефолт – одна або декілька обставин, визначених рішенням про емісію сек'юритизаційних сертифікатів (проспектом), що становлять порушення обов'язків емітента або завдають шкоди правам та/або інтересам власників сертифікатів, та за настання яких власники сертифікатів, набувають прав, визначених цим Законом, іншими актами законодавства та/або рішенням про емісію таких сертифікатів;
  - 7) додаткове забезпечення сек'юритизаційних сертифікатів – передбачені рішенням про емісію цінних паперів (далі-рішення про емісію) договори з оригінатором або з іншими юридичними особами про збереження вартості активів та забезпечення повноти та своєчасності розрахунків з власниками сертифікатів, у т. ч. гарантії; зобов'язання щодо поповнення номінального та ескроу рахунків; зобов'язання щодо викупу сек'юритизаційних активів (всіх або окремих активів) за настання певних обставин, визначених рішенням про емісію; валютні застереження та індексації, а також корпоративні права, які можуть бути набуті установою спеціального призначення відповідно до статті 8 цього Закону;
  - 8) забезпечувальне відступлення – тимчасова передача прав вимоги за фінансовими активами для включення до сек'юритизаційного пулу забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів, шляхом їх відступлення з зобов'язанням зворотного відступлення в обумовлені договором терміни. Забезпечувальне відступлення активів вважається їх заставою за фінансовим кредитом та не призводить до припинення визнання фінансових активів оригінатором, оскільки оригінатор зберігає всі ризики та винагороди від володіння такими активами. Оригінатор визнає будь-який дохід від відступленого фінансового активу та будь-які витрати, понесені за фінансовим кредитом, якого він отримав від Агента;
  - 9) забезпечені сек'юритизаційні сертифікати (забезпечені сертифікати) – сертифікати, емісію яких здійснено для балансової сек'юритизації фінансових активів, за якими оригінатор здійснив забезпечувальне відступлення на користь Агента з сек'юритизації з визначенням критеріїв щодо їх якості та стану розрахунків за ними. Забезпечений сертифікат засвідчує право його

власника на отримання номінальної вартості сертифікату та доходу згідно рішення про емісію забезпечених сертифікатів;

- 10) колективний представник власників забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів (представник власників забезпечених сертифікатів) – фінансова установа, яка виконує функцію представника власників забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів; здійснює контроль за поточним станом сек'юритизаційного пулу забезпечених сертифікатів та за веденням Реєстру сек'юритизаційного пулу, а також виконує інші функції, визначені цим Законом;
- 11) номінальний рахунок – рахунок в банку, який відкриває Агент для кожного випуску забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів з метою депонування та розподілу коштів за цільовим призначенням визначеним рішенням про емісію забезпечених сертифікатів;
- 12) непрацюючі кредити – кредити, які віднесено до категорії непрацюючих, відповідно до правил, встановлених нормативними документами Національного банку України;
- 13) обслуговування активів сек'юритизаційного пулу – виконання функцій кредитора за фінансовими активами та вигодонабувача за доходними активами;
- 14) обслуговування (резервне обслуговування) платежів за активами сек'юритизаційного пулу – послуга з приймання платежів за активами, яка надається банком;
- 15) оригінатор – юридична особа, яка здійснює відступлення/продаж активів спеціалізованій установі для їх включення в сек'юритизаційний пул та отримує кошти від продажу сек'юритизаційних сертифікатів першим власникам;
- 16) рахунок умовного зберігання (ескроу) – рахунок в банку, який відкриває розпорядник для депонування та розподілу коштів за цільовим призначенням, визначеним рішенням про емісію структурованих сек'юритизаційних сертифікатів;
- 17) розпорядник – фінансова установа, яка забезпечує діяльність установи спеціального призначення-емітента структурованих сек'юритизаційних сертифікатів, включаючи реєстрацію та обслуговування випуску сертифікатів, ведення реєстру сек'юритизованих активів, складання звітності за емітента, здійснення цільового розподілу коштів з ескроу рахунку, а також виконує інші функції, визначені цим Законом;
- 18) сек'юритизація активів – залучення коштів оригінатором через забезпечувальне відступлення (балансова/синтетична сек'юритизація) або дійсний (без умови зворотного викупу) продаж/відступлення активів (позабалансова/традиційна сек'юритизація) для випуску сек'юритизаційних сертифікатів, кошти від розміщення яких спрямовуються оригінатору;
- 19) сек'юритизаційний пул – сукупність активів, що придбані для сек'юритизації та кошти на ескроу/ номінальному рахунку в обсягах, визначених цим Законом;
- 20) сек'юритизаційний сертифікат – цінний папір, емітований з метою сек'юритизації активів;
- 21) структуровані сек'юритизаційні сертифікати (структуровані сертифікати) - сертифікати, емісію яких здійснено для позабалансової сек'юритизації фінансових та доходних активів, які відступаються/продаються оригінатором установі спеціального призначення. Структурований сертифікат засвідчує право його власника на отримання певної частини грошових надходжень від сек'юритизаційних активів, згідно встановлених рішенням про емісію структурованих сертифікатів порядку та черговості;
- 22) установа спеціального призначення – установа, яка здійснює емісію структурованих сек'юритизаційних сертифікатів;
- 23) управитель сек'юритизаційним пулом структурованих сертифікатів (управитель)– фінансова установа, яка представляє власників сертифікатів, від імені установи спеціального призначення виконує функції кредитора за фінансовими активами, вигодонабувача за доходними активами; здійснює обслуговування активів сек'юритизаційного пулу структурованих сек'юритизаційних

сертифікатів в інтересах власників сек'юритизаційних сертифікатів, а також виконує інші функції, визначені цим Законом;

- 24) фінансовий кредит – кошти, отримані оригінатором в якості компенсації за забезпечувальне відступлення сек'юритизаційних активів.

## **Стаття 2. Загальні умови сек'юритизації**

1. Сек'юритизація – це спосіб залучення коштів шляхом емісії сек'юритизаційних сертифікатів, розрахунки за якими здійснюються за рахунок майбутніх грошових надходжень від виділених (відокремлених) активів, які відступлені/продані оригінатором спеціалізованій установі, що здійснює емісію сек'юритизаційних сертифікатів.
2. Рішення про сек'юритизацію активів приймає оригінатор.
3. До сек'юритизаційних активів (далі-активів) відносяться:  
фінансові активи – права вимоги в національній та іноземній валюті за кредитними договорами (окрім кредитних ліній з невиконаними зобов'язаннями кредитора), а також права грошової вимоги за договорами, набутими при здійсненні факторингових, лізингових та інших операцій, договорами позики;  
доходні активи – права на отримання майбутніх грошових надходжень, доходів на підставі договорів, в т. ч. доходів від експлуатації об'єкту концесії;
4. Сек'юритизаційні сертифікати можуть випускатися двох видів:
  - структуровані сертифікати, що випускаються для позабалансової/ традиційної сек'юритизації;
  - забезпечені сертифікати, що випускаються для балансової/ синтетичної сек'юритизації.
5. Особливості умов розміщення сек'юритизаційних сертифікатів, вимог до сек'юритизаційного пулу та до емітентів сек'юритизаційних сертифікатів визначаються цим Законом, нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, рішенням про емісію (проспектом).
7. Сек'юритизаційні сертифікати розміщуються в національній валюті України.
8. Емітент може розміщувати дисконтні та процентні сек'юритизаційні сертифікати.
9. На момент реєстрації випуску сек'юритизаційних сертифікатів, емітент зобов'язаний сформувати сек'юритизаційний пул з активів, що відповідають вимогам, встановленим цим Законом та рішенням про емісію.
10. Реєстрацію випуску сек'юритизаційних сертифікатів здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.
11. Обсяг випусків сек'юритизаційних сертифікатів не залежить від розміру капіталу емітента і обмежується вартістю сек'юритизаційного пулу.
12. Обіг сек'юритизаційних сертифікатів, облік та перехід прав власності на них, а також реалізація прав їх власників, здійснюються відповідно до вимог, встановлених законом «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та цим Законом.
13. Для здійснення емісії сек'юритизаційних сертифікатів відкриваються номінальні або ескроу рахунки, порядок відкриття та розпорядження якими визначається законодавством та нормативно-правовими актами Національного банку України. На кошти, які знаходяться на номінальних та ескроу рахунках не може бути звернено стягнення та/або накладено арешт. Кошти на цих рахунках не включаються до ліквідаційної маси банку, Агента, оригінатора, управителя, представника власників та розпорядника.

### **Стаття 3. Створення та діяльність емітентів сек'юритизаційних сертифікатів**

1. В залежності від виду сек'юритизаційних сертифікатів, їх емісію здійснює спеціалізована установа:
  - установа спеціального призначення здійснює емісію структурованих сертифікатів;
  - агент з сек'юритизації здійснює емісію забезпечених сертифікатів.
2. Установа спеціального призначення створюється у організаційно-правовій формі непідприємницької (неприбуткової) установи. Найменування установи спеціального призначення повинно містити слова: «установа спеціального призначення» та власну назву, яка не ототожнює її з найменуванням оригінатора.

Засновником установи спеціального призначення є оригінатор за виключенням випадків, передбачених в п.4.1 Статті 15 цього Закону.

Установа спеціального призначення створюється виключно для виконання функції володіння активами сек'юритизаційного пулу, за якими ризики та винагороди належать власникам структурованих сертифікатів та здійснення емісії одного випуску структурованих сертифікатів. Установа спеціального призначення не може здійснювати будь-яку іншу діяльність, крім діяльності з емісії структурованих сертифікатів.

Діяльність установи спеціального призначення не передбачає отримання прибутку. Операції, що здійснюються установою спеціального призначення не є об'єктом оподаткування податком на прибуток, податком на додану вартість, іншими податками та зборами.

Установа спеціального призначення не має статутного (складеного) капіталу, не має кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), не вступає в трудові правовідносини, не має штату працівників, не має рахунків в банках. Місцезнаходженням установи спеціального призначення є місце знаходження засновника. До установи спеціального призначення не застосовуються вимоги щодо достатності капіталу та ліквідності, а її діяльність не підлягає ліцензуванню.

Діяльність установи спеціального призначення з моменту створення і до моменту її ліквідації забезпечує розпорядник. Засновник укладає відповідний договір з розпорядником, в якому, в тому числі передбачаються обов'язки щодо ведення реєстру сек'юритизаційного пулу, складання звітності емітента, здійснення процедур, що необхідні для реєстрації та обслуговування емісії структурованих сертифікатів, оприлюднення інформації, ведення обліку та надання звітності, відповідно до вимог законів та нормативно-правових актів тощо. Виконавчий орган в установі спеціального призначення не створюється. Перелік обов'язків розпорядника (в особі його керівника) щодо забезпечення діяльності установи спеціального призначення, визначені цим Законом та договором, вносяться до установчого акту установи спеціального призначення. Розпорядник не може виконувати функції з обслуговування активів сек'юритизаційного пулу та з обслуговування платежів за активами сек'юритизаційного пулу та інші функції, що здійснюються управителем сек'юритизаційного пулу структурованих сертифікатів.

Розпорядник відкриває в банку ескроу рахунок з якого здійснює розрахунки за установу спеціального призначення. Всі операції з надходження та витрачання коштів з ескроу рахунку здійснюються в інтересах власників структурованих сертифікатів у порядку, визначеному рішенням про емісію. Надходження та списання коштів з ескроу рахунку не включаються до доходів та витрат розпорядника.

Після реєстрації установи спеціального призначення засновник перераховує на відкритий розпорядником ескроу рахунок обов'язковий внесок в сумі, достатній для здійснення пов'язаних із випуском структурованих сертифікатів цільових витрат (сплата державного мита за випуск сертифікатів, послуги рейтингового агентства тощо). Рішення про емісію має передбачати незнижувальний залишок на ескроу рахунку, який розраховується в сумі

періодичних та обов'язкових витрат, пов'язаних з емісією та обігом сертифікатів. Зобов'язання щодо поповнення коштами ескроу рахунку до незнижувального залишку може бути покладено на оригінатора або іншу особу згідно договору про додаткове забезпечення.

Розпорядник від імені установи спеціального призначення укладає договори:

- на обслуговування активів сек'юритизаційного пулу з управителем;
- на обслуговування платежів за активами сек'юритизаційного пулу з банком;
- договір з аудитором на надання аудиторських послуг;
- договір з рейтинговим агентством/оцінювачем;
- договір з депозитарієм на відкриття та обслуговування рахунку в цінних паперах тощо.

Установа спеціального призначення може здійснити тільки одну емісію структурованих сертифікатів, після погашення яких вона ліквідується розпорядником. Вона не може бути ліквідована до закінчення обігу сертифікатів. Стосовно установи спеціального призначення не може бути порушено справу про банкрутство.

Установа спеціального призначення не є пов'язаною особою з оригінатором.

3. Агент з сек'юритизації створюється у організаційно-правовій формі акціонерного товариства.

Призначенням Агент є:

- тимчасове відокремлення сек'юритизаційних активів від іншого майна оригінатора шляхом їх забезпечувального відступлення;
- формування сек'юритизаційного пулу в якості забезпечення (застави) розрахунків з власниками забезпечених сертифікатів;
- здійснення емісії забезпечених сертифікатів та надання фінансового кредиту оригінатору;
- виконання функцій власника сек'юритизаційних активів з метою їх продажу для виконання зобов'язань перед власниками сертифікатів у випадках невиконання зобов'язань оригінатором, передбачених статтею 15 цього Закону.

Види діяльності такого Агент обмежуються виконанням функцій з емісії забезпечених сертифікатів або функцій розпорядника по випусках структурованих.

Агент не може бути пов'язаною особою з аудитором та представником власників забезпечених сертифікатів.

Кількість випусків забезпечених сертифікатів, емісія який здійснюється Агентом не обмежується.

## **Стаття 4. Загальний правовий режим сек'юритизаційного пулу**

1. Активи, що включені до сек'юритизаційного пулу певного випуску сек'юритизаційних сертифікатів не можуть бути включені до складу сек'юритизаційного пулу іншого випуску.
2. Відомості про активи в складі окремого сек'юритизаційного пулу мають відображатися у Реєстрі сек'юритизаційного пулу, вимоги до ведення якого визначаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.
3. Застава активів сек'юритизаційного пулу не потребує укладення договору застави і виникає відповідно до цього Закону з моменту внесення до Реєстру сек'юритизаційного пулу відомостей про включення активів до його складу.
4. Відомості про обтяження заставою сек'юритизаційного пулу на користь власників сек'юритизаційних сертифікатів вносяться до Державного реєстру обтяжень рухомого майна.

5. Активи сек'юритизаційного пулу не включаються до ліквідаційних мас та податкової застави. На них не може бути звернене стягнення та/або накладено арешт.

## **Розділ II**

# **ОСОБЛИВОСТІ ВИПУСКУ СТРУКТУРОВАНИХ СЕК'ЮРИТИЗАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ**

## **Стаття 5. Сек'юритизаційний пул структурованих сек'юритизаційних сертифікатів**

1. До сек'юритизаційного пулу структурованих сертифікатів включаються:
  - фінансові активи, які відповідають вимогам, визначеним рішенням про емісію;
  - доходні активи у вигляді прав на отримання доходів та грошових надходжень протягом усього терміну обігу сертифікатів;
  - кошти на ескроу рахунку в сумі понад незнижувальний залишок.
2. Для формування сек'юритизаційного пулу структурованих сертифікатів оригінатор (оригінатори) укладає договір сек'юритизації, за яким здійснює відступлення/продаж фінансових та доходних активів установі спеціального призначення, в якому визначаються терміни та порядок відступлення/продажу, відповідальність за повноту та своєчасність розрахунків тощо.
3. Права вимоги за фінансовими активами відступаються установі спеціального призначення в сумі залишку заборгованості за основним зобов'язанням, визначеним в договорі сек'юритизації. Доходні активи відступаються на користь установи спеціального призначення в розмірі майбутніх надходжень, розрахованих на термін обігу сертифікатів відповідно до умов договорів.
4. Права вимоги за фінансовими активами відступаються на користь установи спеціального призначення разом із правами вимоги за договорами, що забезпечують виконання таких зобов'язань. За наявності застави (іпотеки) за фінансовим активом, здійснюється заміна заставодержателя (іпотекодержателя) у відповідних державних реєстрах.
5. Установа спеціального призначення набуває усі права кредитора та заставодержателя за активами, в тому числі має право отримувати суму основного боргу, нараховувати та отримувати відсотки/комісії/штрафи/пені, здійснювати звернення стягнення на предмет застави тощо.
6. Право власності на активи переходить до установи спеціального призначення з дати реєстрації випуску структурованих сертифікатів.
7. Розрахунок з оригінатором за придбані активи в розмірі коштів, отриманих від перших власників структурованих сертифікатів (з урахуванням дисконту) здійснюється розпорядником після продажу сертифікатів першим власникам в повному обсязі. Активи, що включені до складу сек'юритизаційного пулу не можуть бути предметом застави по будь яких зобов'язаннях управителя, оригінатора та розпорядника або обтяжені іншим чином ніж на користь власників структурованих сертифікатів.
8. На момент реєстрації випуску структурованих сертифікатів та на протязі їх обігу, вартість сек'юритизаційного пулу має бути не меншою за розмір номінальної вартості залишку непогашених структурованих сертифікатів. В разі зменшення вартості пулу, здійснюється відповідне зменшення обсягу невиконаних зобов'язань по виплаті номінальної вартості випуску структурованих сертифікатів в черговості та в порядку, визначеному цим Законом. Сек'юритизаційний пул структурованих сертифікатів одного випуску є єдиним для усіх траншів, незалежно від їх кількості.

9. Складання та внесення змін до Реєстру сек'юритизаційного пулу структурованих сертифікатів здійснює розпорядник.

## **Стаття 6. Особливості випуску структурованих сек'юритизаційних сертифікатів**

1. Рішення про емісію структурованих сертифікатів з визначенням основних граничних параметрів випуску приймає засновник установи спеціального призначення.
2. Випуск структурованих сертифікатів складається з декількох (не менше двох) підпорядкованих один одному траншів. В Свідоцтві про реєстрацію випуску вказується перелік траншів, кількість сертифікатів в кожному транші, номінальна вартість сертифікату тощо. Порядок розміщення окремих траншів (з публічною пропозицією або без) та умови випуску (процентні або дисконтні) окремих траншів можуть відрізнятися в межах одного випуску.
3. Права власників є однаковими в межах одного окремого траншу. Права власників різних траншів не є однаковими - власники старших траншів структурованих сертифікатів мають першочергові права на отримання вартості сертифікату та доходу перед власниками сертифікатів наступних (молодших) траншів. Розрахунок кількості та обсягу підпорядкованих траншів здійснюється рейтинговою агенцією або оціночною компанією, зазначеною у рішенні про емісію цінних паперів. Вимоги до методики такого розрахунку та вимоги до осіб, які можуть їх здійснювати встановлює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Окремим траншам випуску структурованих сертифікатів може бути присвоєний офіційний рейтинг, який зазначається у рішенні про емісію цінних паперів. Оновлення зазначеного рейтингу оприлюднюється відповідно до вимог законодавства.
4. На підставі рішення засновника, визначеного в п.1 цієї статті, розпорядник оформлює рішення про емісію структурованих сертифікатів, яке підписується керівниками оригінатора (оригіноваторів), управителя, розпорядника, аудитора, рейтингової агенції (оцінювача). За емітента рішення про емісію підписує керівник розпорядника. Рішення про емісію разом з інформацією, що вимагається Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», має містити інформацію про:
  - початкову вартість сек'юритизаційного пулу та опис активів за їх видами у його складі;
  - перелік траншів (від старшого до молодшого) і черговість та порядок виконання зобов'язань емітента за виплатою номіналу та доходу за сертифікатами кожного траншу; терміни обігу, умови розміщення та умови випуску структурованих сертифікатів окремо для кожного траншу;
  - види додаткового забезпечення для певних траншів (за наявності);
  - визначення термінів подання періодичних звітів управителя;
  - підстави, за якими зменшується вартість активів сек'юритизаційного пулу за звітами управителя після завершення процедури їх підтвердження аудитором, порядок зменшення зобов'язань емітента по виплаті номіналу сертифікатів за результатами підтвердженого аудитором звіту управителя про втрату вартості активів;
  - права та повноваження управителя та розмір його винагороди/порядок розрахунку винагороди та її виплати з ескроу рахунку;
  - розмір винагороди/порядок розрахунку винагороди аудитора;
  - розмір винагороди/порядок розрахунку винагороди розпорядника;
  - розмір періодичних витрат/порядок розрахунку витрат (на депозитарне обслуговування, послуги біржи тощо);
  - порядок розрахунку незнижувального залишку коштів на ескроу рахунку;

- порядок внесення змін до рішення про емісію, що стосуються подовження строку обігу сертифікатів тощо.

В разі здійснення публічної пропозиції структурованих сертифікатів в процесі їх емісії, у випадках, визначених Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» оформлюється проспект цінних паперів, який за емітента підписує керівник розпорядника. Вимоги до відомостей, які має включати проспект та окремі його частини, порядок внесення змін до нього, подання його на затвердження, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

5. Рішенням про емісію структурованих сертифікатів має бути передбачена умова, за якою оригінатор зобов'язаний придбати не продані сертифікати не пізніше останнього, визначеного рішенням про емісію, дня терміну розміщення випуску.
6. Розпорядник відкриває ескроу рахунок у визначеному рішенням про емісію банку, на який зараховуються усі надходження за активами сек'юритизаційного пулу, включаючи :
  - внесок засновника для здійснення цільових витрат пов'язаних із випуском та обігом структурованих сертифікатів;
  - поповнення залишків коштів на ескроу рахунку згідно договору про додаткове забезпечення;
  - кошти від продажу структурованих сертифікатів першим власникам;
  - кошти, що надходять від обслуговування активів сек'юритизаційного пулу;
  - кошти, що надходять від обслуговування платежів за активами сек'юритизаційного пулу;
  - кошти від продажу активів управителем на умовах та за процедурами, визначеними у рішенні про емісію;
  - інші платежі за активами;
  - кошти від продажу корпоративних прав, набутих внаслідок переведення зобов'язань боржника в капітал та кошти від управління майном боржника відповідно до Статті 8 цього Закону.

Розпорядник спрямовує кошти з ескроу рахунків, в межах сум та переліку, встановлених рішенням про емісію, в наступній черговості:

- 1) розрахунки з оригінатором за придбані сек'юритизаційні активи;
- 2) витрати на реєстрацію випуску та оприлюднення інформації щодо структурованих сертифікатів;
- 3) періодичні витрати за обслуговування структурованих сертифікатів (виплати за послуги з обслуговування платежів за активами; виплати за послуги розпорядника; виплати за послуги аудитора; виплати за договорами додаткового забезпечення (гарантії) третім особам (за наявності); виплати винагороди управителю, тощо);
- 4) розрахунки з власниками структурованих сертифікатів згідно черговості та в порядку визначеному у рішення про емісію.

Після зазначених виплат на ескроу рахунку має залишатися незнижувальний залишок, визначений в рішенні про емісію відповідно до вимог статті 3 цього Закону.

7. Надходження від сек'юритизаційного пулу, після проведення визначених рішенням про емісію витрат, у визначені рішенням про емісію терміни, спрямовуються власникам структурованих сертифікатів згідно черговості для кожного з траншів. Виплата частини номінальної вартості сертифікатів здійснюється починаючи зі старшого траншу і пропорційно розподіляється серед її власників. Виплати власникам сертифікатів наступного траншу здійснюються після повного погашення (в т. ч. дострокового) старшого - вищого над ним траншу.

8. Розпорядник не має права проводити з ескроу рахунку витрати, які не передбачені в рішенні про емісію або здійснювати такі витрати в сумах, які перевищують їх встановлений максимальний розмір;
9. На суму втрати вартості за активами в складі сек'юритизаційного пулу здійснюється зменшення номінальної вартості структурованих сертифікатів на підставі звіту управителя щодо втрати вартості активів в складі сек'юритизаційного пулу, підтвердженого аудитором. Зменшення проводиться в порядку повного або часткового погашення, починаючи з останнього (найнижчого) молодшого траншу, пропорційно серед усіх власників сертифікатів такого траншу. Зменшення номінальної вартості наступного (вищого) за молодший транш, проводиться після повного його погашення. Зменшення номінальної вартості сертифікатів та обсягу активів в складі Реєстру сек'юритизаційного пулу структурованих сертифікатів проводиться розпорядником за процедурами, визначеними нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, у визначені рішенням про емісію терміни.
10. Відомості про обтяження заставою сек'юритизаційного пулу на користь власників структурованих сертифікатів вносяться розпорядником до Державного реєстру обтяжень рухомого майна. Розпорядник також здійснює заходи по зняттю та зменшенню обсягів обтяження сек'юритизаційного пулу на підставі звітів управителя відповідно до рішення про емісію.
11. Якщо в дату погашення структурованих сертифікатів в сек'юритизаційному пулі залишилися активи, на вимогу управителя мають бути скликані загальні збори власників сертифікатів, на яких приймається рішення про перенесення дати погашення структурованих сертифікатів та рішення щодо визначення джерела витрат на подальше обслуговування випуску сертифікатів (якщо це передбачено рішенням про емісію). Рішення може бути прийнято за умови участі у зборах не менше 30% власників вищого траншу структурованих сертифікатів. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше 50% голосів власників вищого траншу структурованих сертифікатів, що беруть участь у зборах. Внесення відповідних змін до рішення про емісію здійснюється в порядку, визначеному законодавством та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.
12. За відсутності кворуму щодо участі в зборах власників сертифікатів та кількості голосів для прийняття рішення про перенесення дати погашення сертифікатів, управитель списує сек'юритизаційні активи як такі, що втратили свою вартість та подає відповідний звіт, за яким проводиться остаточне погашення випуску структурованих сертифікатів. Корпоративні права, набуті шляхом переведення зобов'язань боржників в капітал, передаються власникам сертифікатів в порядку, визначеному рішенням про емісію.

## **Стаття 7. Управління сек'юритизаційним пулом структурованих сек'юритизаційних сертифікатів**

1. Управління сек'юритизаційним пулом структурованих сертифікатів покладається на управителя сек'юритизаційного пулу, який діє в інтересах їх власників сертифікатів. Управитель може бути власником структурованих сертифікатів, по яких він виконує функції управителя.
2. Управитель сек'юритизаційного пулу структурованих сертифікатів не може бути пов'язаною особою з аудитором та розпорядником такого сек'юритизаційного пулу. Оригінатор може виконувати функції управителя.
3. Управитель сек'юритизаційного пулу структурованих сертифікатів виконує наступні функції:
  - представляє інтереси власників структурованих сертифікатів;

- від імені установи спеціального призначення виконує функції кредитора за фінансовими активами, вигодонабувача за доходними активами та здійснює обслуговування активів сек'юритизаційного пулу: веде окремо від свого майна облік активів; здійснює контроль за виконанням зобов'язань та за станом забезпечення за фінансовими активами; пред'являє вимоги щодо виконання зобов'язань за фінансовими/доходними активами; реалізує інші права кредитора/вигодонабувача по зобов'язаннях за фінансовими/доходними активами, включаючи звернення стягнення на заставлене майно та його реалізацію, порушення справи про банкрутство, внесення змін до державних реєстрів обтяжень за фінансовими активами, що мають забезпечення та зняття в державних реєстрах обтяжень при виконанні зобов'язання за фінансовими активами; зберігає документи тощо;
  - здійснює продаж (відступлення) активів за повноваженнями та процедурами, визначеними у рішенні про емісію;
  - формує та надає розпоряднику, підтверджені аудитором звіти, необхідні для ведення реєстру активів сек'юритизаційного пулу, розподілу коштів з ескроу рахунку та внесення розпорядником відомостей про обтяження сек'юритизаційного пулу на користь власників сертифікатів до Державного реєстру обтяжень рухомого майна та про зняття цих обтяжень. В звітах управителя має міститися інформація щодо зміни розміру активів в складі сек'юритизаційного пулу відповідно до вимог, встановлених до таких звітів Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, в т.ч. щодо зміни в зв'язку із погашенням активів, їх продажом, частковою або остаточною втратою вартості тощо.
  - здійснює контроль за додержанням розпорядником умов рішення про емісію щодо повноти та термінів розрахунків з власниками структурованих сертифікатів;
  - приймає рішення про скликання загальних зборів для прийняття рішення про подовження обігу структурованих сертифікатів.
4. Для виконання функції з обслуговування платежів за активами у складі сек'юритизаційного пулу управитель може залучати банк або виконувати цю функцію самостійно (якщо управитель є банківською установою).
  5. Розмір та порядок сплати винагороди управителя визначається рішенням про емісію і може розраховуватись пропорційно до суми грошових надходжень від обслуговування активів сек'юритизаційного пулу або до суми погашення номінальної вартості структурованих сертифікатів грошовими коштами. Витрати на обслуговування активів та платежів за активами сек'юритизаційного пулу управитель здійснює за власні кошти за рахунок отриманої винагороди за виконання функцій управителя.
  6. Управитель не має права у своїх власних інтересах користуватися і розпоряджатися активами сек'юритизаційного пулу структурованих сертифікатів, а також вчиняти будь-які правочини щодо цих активів поза межами повноважень, встановлених цим Законом та рішенням про емісію.
  7. Дострокове припинення повноважень управителя здійснюється за рішенням зборів власників структурованих сертифікатів у наступних випадках:
    - у випадку початку процедури добровільної ліквідації управителя або порушення справи про його банкрутство;
    - в разі неодноразового порушення термінів (запізнення) подання управителем звітів розпоряднику або не підтвердження аудитором періодичного звіту управителя на відповідність вимогам щодо його змісту та документів, що його підтверджують;
    - у разі неналежного виконання управителем своїх обов'язків у інших випадках, встановлених рішенням про емісію структурованих сертифікатів.
- Скликання зборів для прийняття рішення про припинення повноважень управителя здійснює розпорядник, який надсилає письмове повідомлення власникам сертифікатів старших траншів,

обсяг яких складає не менше 10% від залишку номінальної вартості сертифікатів усього випуску. Розпорядник головує на зборах. Збори проводяться за умови участі не менше 30% запрошених на збори власників старших траншів структурованих сертифікатів.

Рішення про дострокове припинення повноважень управителя і призначення нового управителя приймається шляхом голосування за принципом, один голос відповідає одному сертифікату.

Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше 50% голосів власників структурованих сертифікатів, що беруть участь у зборах.

За результатом прийнятого загальними зборами власників структурованих сертифікатів рішення, розпоряднику надається доручення розірвати договір з управителем та надаються повноваження щодо укладання договору про управління сек'юритизаційним пулом структурованих сертифікатів з новим управителем.

## **Стаття 8. Особливості випуску структурованих сек'юритизаційних сертифікатів, сек'юритизаційних пул яких сформований з прав вимоги на непрацюючі кредити**

1. При сек'юритизації непрацюючих кредитів, сек'юритизаційний пул формується виключно з прав вимоги на такі кредити. При сек'юритизації інших активів, на дату формування сек'юритизаційного пулу, до нього не можуть включатися права вимоги на непрацюючі кредити.
2. Сертифікати продаються оригінатору(оригінаторам) під час їх розміщення (без їх публічної пропозиції). У разі, якщо до сек'юритизаційного пулу включено непрацюючі кредити декількох оригінаторів, розміщення між ними структурованих траншів єдиного випуску сертифікатів здійснюється залежно від результатів прогнозного розрахунку майбутніх грошових надходжень за активами. Оригінатор, активи якого більш ймовірні до погашення, викуповує більшу частку старшого траншу, тоді як оригінатор, кредити якого оцінені як гірші, отримує більшу частку молодшого траншу.
3. Рішенням про емісію може бути передбачено надання повноважень управителю сек'юритизаційного пулу структурованих сертифікатів на укладання з боржником угоди про розподіл доходів, отриманих за рахунок передавання матеріальних активів боржника в оренду, лізинг або інший спосіб користування майном.
4. Управитель може укласти письмові угоди з боржником щодо інших способів управління майном боржника та приймати участь у управлінні його господарською діяльністю.
5. Рішенням про емісію може бути передбачено надання повноважень управителю на укладання угоди з боржником про сплату заборгованості шляхом переведення зобов'язань в його капітал. За умовами цієї угоди, установа спеціального призначення набуває корпоративні права на відповідну частку в статутному капіталі боржника в сумі сплаченої заборгованості, які передаються власникам сертифікатів при погашенні сертифікатів у порядку, визначеному рішенням про емісію.
6. Якщо рішенням про емісію структурованих сертифікатів не визначено порядок передачі власникам сертифікатів корпоративних прав, що були набуті шляхом переведення зобов'язань боржників в капітал, управитель має укласти угоду з боржником або іншими особами про продаж корпоративних прав до настання терміну погашення сертифікатів.
7. Переведення зобов'язань боржника в капітал може бути здійснено виключно за умови набуття установою спеціального призначення, за результатами такого переведення, вирішального впливу на управління діяльністю боржника.
8. Після набуття установою спеціального призначення корпоративних прав:
  - розпорядник здійснює заходи по зменшенню обсягів обтяження сек'юритизаційного пулу

на суму прав вимоги за зобов'язаннями боржника, які було переведено в капітал та включення до обсягу обтяження сек'юритизаційного пулу набутих корпоративних прав;

- розпорядник зменшує заборгованість по виплаті номінальної вартості перед власниками сертифікатів починаючи з молодшого траншу на суму прав вимоги на зобов'язання боржника, які було переведено в капітал та збільшує на обсяг набутих корпоративних прав;
- розпорядник, від імені установи спеціального призначення, укладає угоду зі зберігачем на відкриття рахунку для обліку набутих корпоративних прав у вигляді акцій;
- управитель здійснює зняття в державних реєстрах обтяження забезпечення (за наявності) за зобов'язаннями боржника, які було переведено в капітал.

## **Стаття 9. Вимоги до аудиту сек'юритизаційного пулу структурованих сек'юритизаційних сертифікатів**

1. Вимоги до проведення аудиту сек'юритизаційного пулу структурованих сертифікатів визначаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.
2. Аудит сек'юритизаційного пулу проводиться за даними звітів управителя з періодичністю, визначеною рішенням про емісію структурованих сертифікатів.
3. Аудитор підтверджує звіт управителя сек'юритизаційного пулу на відповідність вимогам до звітів, встановленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку в частині документального підтвердження зміни розміру активів в складі сек'юритизаційного пулу.

## **Розділ III**

## **ОСОБЛИВОСТІ ВИПУСКУ ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ СЕК'ЮРИТИЗАЦІЙНИХ СЕРТИФІКАТІВ**

### **Стаття 10. Сек'юритизаційний пул забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів.**

1. Сек'юритизаційний пул забезпечених сертифікатів складається з фінансових активів, що відповідають вимогам цього Закону, та залишку коштів на номінальному рахунку, відкритому спеціалізованою установою-емітентом в банку.
2. Фінансові активи сек'юритизаційного пулу повинні відповідати таким умовам:
  - активи, отримані у порядку забезпечувального відступлення прав власності на користь емітента і можуть бути відчужені ним у разі невиконання оригінатором зобов'язань за договором сек'юритизації;
  - кредити не мають бути віднесені до категорії непрацюючих;
  - зобов'язання боржників підлягають виконанню у грошовій формі;
  - середньозважений строк до погашення активів в складі пулу повинен бути довшим ніж строк до погашення забезпечених сертифікатів.

Рішенням про емісію можуть бути встановлені додаткові характеристики фінансових активів.

3. Для формування сек'юритизаційного пулу оригінатор укладає договір сек'юритизації, за яким здійснюється забезпечувальне відступлення фінансових активів на користь агента з сек'юритизації, в якому визначаються терміни та порядок їх зворотного відступлення, відповідальність за повноту та своєчасність розрахунків тощо.
4. Право власності на тимчасово відступлені активи в складі сек'юритизаційного пулу переходить

до Агента в дату укладання договору сек'юритизації в розмірі залишку непогашеного основного зобов'язання разом із правами вимоги за усіма договорами, що забезпечують виконання зобов'язань за відступленими активами, зокрема договори застави (іпотеки), договори страхування та поруки. Заміна заставодержателя (іпотекодержателя) за активами не проводиться, до настання умов, визначених в статті 15 та в п.13, 14 цієї статті Закону. Агент не має права відступити активи третій особі, відмінній від оригінатора окрім настання обставин, визначених у статті 15 та в п. 13, 14 цієї статті Закону.

5. Видача оригінатору фінансового кредиту здійснюється Агентом за рахунок коштів, отриманих від продажу забезпечених сертифікатів першим власникам.
6. Договір сек'юритизації має містити умови щодо порядку надання/погашення фінансового кредиту та розміру плати за фінансовий кредит. Договір може містити умови про часткове погашення фінансового кредиту в обумовлені терміни, якщо рішенням про емісію передбачена амортизація сертифікатів. Погашення фінансового кредиту та виплата доходу за фінансовим кредитом здійснюється оригінатором за рахунок коштів, отриманих в погашення основного боргу, процентів, комісій тощо, а також інших коштів оригінатора. Зобов'язання оригінатора щодо нарахування та сплати доходів за фінансовим кредитом виникають з дати його надання.
7. Відступлені активи вважаються переданими у заставу, яка забезпечує виконання зобов'язань оригінатора (заставодавця) перед Агентом (заставодержателем) щодо повернення фінансового кредиту. Після включення активів до Реєстру сек'юритизаційного пулу та реєстрації випуску сертифікатів, представник власників забезпечених сертифікатів вносить до Державного реєстру обтяжень рухомого майна відомості про обтяження заставою сек'юритизаційного пулу на користь власників сертифікатів. Представник власників забезпечених сертифікатів також здійснює заходи по зняттю обтяження та зменшенню обсягів сек'юритизаційного пулу, що обтяжено, відповідно до рішення про емісію. Застава активів сек'юритизаційного пулу не потребує укладення договору застави.
8. Застава сек'юритизаційного пулу припиняється після погашення оригінатором фінансового кредиту та повного розрахунку з власниками забезпечених сертифікатів або настання умов, визначених в статті 15 та в п.13, 14 цієї статті Закону.
9. Обсяг сукупної заборгованості за активами сек'юритизаційного пулу окремого випуску (з урахуванням коштів від погашення кредитів, що надійшли на номінальний рахунок) має перевищувати обсяг несплаченої номінальної вартості забезпечених сертифікатів. Мінімальне значення такого співвідношення визначається в договорі сек'юритизації та в рішенні про емісію цінних паперів.
10. Сукупний дохід за фінансовим кредитом має забезпечувати виплату доходу за забезпеченими сертифікатами та виплату винагороди агенту, витрати на оплату послуг представника власників забезпечених сертифікатів, аудитора тощо. Розмір винагороди агента зазначається у Рішенні про емісію.
11. Рішення про емісію має передбачати додаткове забезпечення в формі зобов'язання оригінатора здійснити зворотне відступлення окремих активів у випадку встановлення невідповідності фінансових активів в складі сек'юритизаційного пулу параметрам, які визначені в пп.2, 9, 10 цієї статті Закону та рішенням про емісію сек'юритизаційних сертифікатів. Сторони можуть здійснити заміщення відступлених активів шляхом відступлення інших активів та внесення їх до складу сек'юритизаційного пулу за умови, що сек'юритизаційний пул, за результатами таких дій, відповідатиме вимогам рішення про емісію та цього Закону. Заміщення активів в складі сек'юритизаційного пулу вважається таким, що набрало чинності, з моменту внесення відомостей про це до Реєстру сек'юритизаційного пулу.
12. Рішення про емісію може передбачати додаткове забезпечення в формі зобов'язання іншої особи здійснювати резервне обслуговування платежів за активами сек'юритизаційного пулу.

13. Рішення про емісію може передбачати додаткове забезпечення в формі зобов'язання іншої особи здійснити викуп залишку активів сек'юритизаційного пулу, замість оригінатора, зі спрямуванням коштів в погашення сертифікатів.
14. Агент набуває право відступити фінансові активи сек'юритизаційного пулу такій особі виключно в разі порушення оригінатором умов договору про сек'юритизацію в частині умов погашення фінансового кредиту та сплати доходу по ньому. Заміна заставодержателя (іпотекодержателя), в разі викупу активів особою, відмінною від оригінатора, за фінансовими активами, забезпеченими заставою (іпотекою), здійснюється набувачем (покупцем) активів після розрахунків за придбані активи із Агентом за його письмовим повідомленням.
15. В разі порушенням оригінатором виконання своїх зобов'язань щодо повернення фінансового кредиту по договору сек'юритизації та зворотному викупу активів, оригінатор припиняє визнавати фінансові активи та доходи за забезпечувальним відступленням, а Агент здійснює дії, визначені в п.14 цієї статті та в Статті 15 Закону.
16. Агент не має права розпоряджатися сек'юритизаційним пулом в інший спосіб, крім вчинення дій, спрямованих на виконання умов рішення про емісію за відповідним випуском забезпечених сертифікатів.
17. Для кожного випуску забезпечених сертифікатів формується окремий сек'юритизаційний пул.
18. Ведення Реєстру сек'юритизаційного пулу здійснює Агент.

## **Стаття 11. Особливості випуску забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів**

1. Прийняття рішення про емісію забезпечених сертифікатів з визначенням основних граничних параметрів здійснює уповноважений орган агента з сек'юритизації. На підставі цього рішення, умови емісії забезпечених сертифікатів оформлюються в рішенні про емісію забезпечених сертифікатів. Рішення про емісію має містити інформацію щодо початкового розміру сек'юритизаційного пулу, опис фінансових активів у складі цього пулу, умов і строків виключення фінансових активів зі складу пулу та включення нових фінансових активів (заміни) до складу пулу, та іншу інформацію, відповідно до цього Закону та нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
2. Рішенням про емісію забезпечених сертифікатів встановлюються обмеження щодо максимального розміру винагороди Агента, послуг представника власників забезпечених сертифікатів, аудитора тощо.
3. Рішенням про емісію забезпечених сертифікатів може бути передбачена умова, за якою оригінатор зобов'язаний придбати у емітента нерозміщені забезпечені сертифікати не пізніше останнього дня розміщення, визначеного рішенням про емісію.
4. Умовами рішення про емісію забезпечених сертифікатів може бути передбачена виплата усієї номінальної вартості забезпечених сертифікатів в дату їх погашення або частинами від номінальної вартості (амортизація) протягом обігу сертифікатів, в порядку і строки, визначені в рішенні про емісію. У рішенні про емісію амортизація зобов'язань за сертифікатами розраховується відповідно до запланованого (передбаченого договором сек'юритизації) часткового погашення основного боргу за фінансовими активами за умови забезпечення дотримання мінімального співвідношення, визначеного в п.9 Статті 10 цього Закону.
5. Рішення про емісію забезпечених сертифікатів підписується керівниками Агента, представника власників забезпечених сертифікатів, оригінатора, аудитора, установи що здійснюватиме обслуговування платежів за сек'юритизаційними активами (за наявності).

В разі здійснення публічної пропозиції забезпечених сертифікатів в процесі їх емісії, у випадках, визначених Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» оформлюється проспект цінних паперів, який підписує керівник емітента. Вимоги до відомостей, які має включати проспект та окремі його частини, порядок внесення змін до нього,

подання його на затвердження, встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

6. Розрахунки з власниками щодо погашення забезпечених сертифікатів проводяться Агентом за рахунок коштів від погашення фінансового кредиту оригінатором, отриманого доходу по фінансовому кредиту, коштів додаткового забезпечення.
7. Для розрахунків, відповідно до умов випуску забезпечених сертифікатів, Агент відкриває номінальний рахунок в банку, визначеному у рішенні про емісію забезпечених сертифікатів .
8. На номінальний рахунок зараховуються кошти, що надходять від погашення заборгованості за фінансовим кредитом в сумах:

- основної заборгованості;

- доходів за фінансовим кредитом в обсягах, достатніх для виплати доходу власникам сертифікатів у визначені в рішенні про емісію терміни;

Крім того, на номінальний рахунок зараховуються кошти додаткового забезпечення в обсягах, необхідних для розрахунків з власниками сертифікатів.

З номінального рахунку емітент здійснює виплати:

- в погашення заборгованості перед власниками забезпечених сертифікатів в частині номінальної вартості та виплати процентного доходу.

## **Стаття 12. Обслуговування активів сек'юритизаційного пулу забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів**

1. Обслуговування фінансових активів у складі сек'юритизаційного пулу забезпечених сертифікатів та обслуговування платежів за активами продовжує здійснювати оригінатор. Передача активів та платежів на обслуговування іншій фінансовій установі здійснюється за настання обставин передбачених Статтею 10 п. 12,13 та Статтею 15 цього Закону або за інших умов, якщо це передбачено в рішенні про емісію.
2. Оригінатор або інша фінансова установа, яка здійснює обслуговування активів та платежів за активами сек'юритизаційного пулу надає Агенту інформацію щодо стану активів в обсягах, визначених в договорі сек'юритизації.
3. Обслуговування активів сек'юритизаційного пулу включає:
  - приймання від боржників платежів за зобов'язаннями та платежів (доходів) за доходними активами та їх облік;
  - контроль за виконанням боржниками своїх зобов'язань;
  - контроль за станом забезпечення за фінансовими активами (за наявності);
  - пред'явлення боржникам вимог щодо виконання ними зобов'язань за фінансовими активами;
  - зберігання документів тощо.

## **Стаття 13. Представництво власників забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів**

1. Відповідно до визначених рішенням про емісію функцій, представник власників забезпечених сертифікатів здійснює:
  - контроль за поточним станом сек'юритизаційного пулу забезпечених сертифікатів та за веденням Реєстру сек'юритизаційного пулу;

- контроль за додержанням умов рішення про емісію щодо розрахунків з власниками сертифікатів;
  - вносить відомості про обтяження заставою сек'юритизаційним пулом до Державного реєстру обтяжень рухомого майна (про зняття обтяження, зміни розміру);
  - представляє інтереси власників сертифікатів у відносинах з емітентом.
2. Представник власників забезпечених сертифікатів бути власником забезпечених сертифікатів, по яких він виконує функції представник власників забезпечених сертифікатів
  3. Представник власників забезпечених сертифікатів не може бути пов'язаною особою з оригінатором, аудитором сек'юритизаційного пулу та з Агентом.
  4. У разі неналежного виконання представником власників забезпечених сертифікатів своїх обов'язків на зборах власників, може бути прийнято рішення про дострокове припинення повноважень представника власників забезпечених сертифікатів та обрання нового представника власників забезпечених сертифікатів, за умови, якщо за таке рішення проголосували власники, які мають більше 50% голосів (один голос відповідає одному сертифікату). Скликання зборів для припинення повноважень представника власників забезпечених сертифікатів здійснює Агент в т.ч. на письмову вимогу власників, які мають більше 10% голосів. Агент головує на зборах без права голосу. В терміни визначені рішенням про емісію, Агент повинен письмово повідомити кожного власника сертифіката про порядок денний, дату і місце проведення зборів. За результатами прийнятого рішення про заміну представника власників забезпечених сертифікатів, Агент має укласти відповідний договір з новим представником власників забезпечених сертифікатів.

#### **Стаття 14. Вимоги до аудиту сек'юритизаційного пулу забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів**

1. Аудит сек'юритизаційного пулу проводиться відповідно до вимог, визначених нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку в терміни, зазначені у рішенні про емісію.
2. Аудит сек'юритизаційного пулу забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів здійснюється аудитором на підставі договору, укладеному із Агентом.
3. Аудитор підтверджує відповідність сек'юритизаційного пулу тим ознакам та параметрам, які визначені цим Законом, нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та рішенням про емісію.

### **Розділ IV**

#### **Дефолт за сек'юритизаційними сертифікатами**

#### **Стаття 15. Дефолт за забезпеченими сек'юритизаційними сертифікатами**

1. Технічний дефолт з боку агента з сек'юритизації виникає в разі порушення оригінатором своїх зобов'язань щодо підтримання розміру та якості сек'юритизаційного пулу без порушення зобов'язань емітента перед власниками сертифікатів.

При настанні технічного дефолту Агент має право вимагати від оригінатора здійснити заміну активів сек'юритизаційного пулу, а вразі не здійснення заміни - дострокового виконання зобов'язань (повного або часткового) за фінансовим кредитом.

2. Дефолт з боку Агента при виконанні зобов'язань перед власниками сертифікатів виникає у випадках:

- несвоечасного розрахунку з власниками сертифікатів протягом обігу сертифікатів щодо сплати частини номінальної вартості та/або доходу або в дату погашення сертифікатів, в зв'язку із порушенням оригінатором виконання своїх зобов'язань щодо повернення фінансового кредиту по договору сек'юритизації та зворотному викупу активів.
  - непогашення сертифікатів, в зв'язку із відмовою оригінатора від виконання своїх зобов'язань по договору сек'юритизації щодо повернення фінансового кредиту та відмовою іншої особи від виконання договору про додаткове забезпечення щодо зобов'язання з викупу сек'юритизаційного пулу замість оригінатора.
  - внаслідок порушення щодо емітента провадження у справі про банкрутство або призначення ліквідатора.
3. В разі виникнення дефолту з боку Агента, погашення зобов'язань перед власниками забезпечених сертифікатів проводиться шляхом конвертації – вилучення з обігу забезпечених сертифікатів, їх анулювання та обмін на структуровані сертифікати, випуск яких здійснює спеціалізований емітент.
4. Процедура та умови конвертації забезпечених в структуровані:
- 4.1 Засновником спеціалізованого емітента для випуску структурованих сек'юритизаційних сертифікатів стає представник власників забезпечених сертифікатів, який після їх конвертації виконує функцію управителя сек'юритизаційним пулом структурованих сертифікатів. Агент забезпечених сертифікатів після їх конвертації може приймати на себе функцію розпорядника випуску структурованих сертифікатів.
- 4.2 Структуровані сертифікати випускаються в обсязі залишку основного боргу за активами в складі сек'юритизаційного пулу.
- 4.3 Випуск здійснюється двома траншами, з яких молодший випускається в обсязі, розрахованому як різниця між сукупною вартістю залишку основного боргу за активами в складі сек'юритизаційного пулу та залишком непогашеного боргу по зобов'язаннях за конвертованими забезпеченими сертифікатами.
- 4.4 Кількість та номінальна вартість структурованих сертифікатів обох траншів розподіляється між власниками пропорційно, відповідно до суми непогашених внаслідок дефолту номіналу забезпечених сертифікатів.
- 5 У разі настання дефолту внаслідок порушення щодо Агента провадження у справі про банкрутство або призначення ліквідатора представник власників забезпечених сертифікатів приймає рішення про звернення стягнення на сек'юритизаційний пул шляхом його дострокового продажу оригінатору або іншій особі за договором про додаткове забезпечення. Дія мораторію на задоволення вимог кредиторів не поширюється на задоволення вимог власників сертифікатів за рахунок сек'юритизаційного пулу.

## **Стаття 16. Дефолт за структурованими сек'юритизаційними сертифікатами**

1. Дефолт за структурованими сертифікатами може виникнути у випадках виявлення аудитором неналежного виконання управителем своїх функцій з управління сек'юритизаційним пулом.
2. У разі дефолту власники сертифікатів мають право вимагати заміну управителя, звернути стягнення на активи в складі сек'юритизаційного пулу.

## **Розділ V**

### **ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯД**

## **Стаття 17. Державне регулювання та нагляд за емісією та обігом сек'юритизаційних сертифікатів**

1. Функції державного регулювання та нагляду у сфері емісії та обігу сек'юритизаційних сертифікатів здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.
2. Інші державні органи здійснюють функції нагляду щодо діяльності спеціалізованої установи, управителя, представника власників забезпечених сертифікатів аудитора, розпорядника, банка в межах їх компетенції згідно із законодавством.

## **Розділ VI**

### **ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ**

I. Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

II. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

**1) В Податковому кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112)**

1. підпункт 14.1.11 статті 14 доповнити підпунктом и) наступного змісту:

«и) заборгованість за невиконаними зобов'язаннями по виплаті номінальної вартості випуску сек'юритизаційних сертифікатів, яка зменшена (списана) на суму втрати вартості за активами в складі сек'юритизаційного пулу відповідно до Закону України «Про сек'юритизацію».»

2. Доповнити абзац 7 пункту 89.2 статті 89 доповнити реченням такого змісту:

«Право податкової застави не поширюється на активи, включені до складу сек'юритизаційного пулу, які відступлені, продані чи іншим способом відчужені агенту з сек'юритизації або установі спеціального призначення згідно Закону «Про сек'юритизацію».»

3. Доповнити підпункт 133.4.6. пункту 133.4. статті 133 дев'ятим абзацом такого змісту:

«установа спеціального призначення, що здійснює емісію структурованих сек'юритизаційних сертифікатів;»

Відповідно дев'ятий абзац підпункту 133.4.6. пункту 133.4. статті 133 вважати десятим абзацом вказаного підпункту.

4. Підпункт 141.4.10. пункту 141.4. статті 141 викласти в такій редакції:

141.4.10. Не підлягають оподаткуванню доходи, отримані нерезидентами у вигляді процентів, або доходу (дисконту) або прибутку від здійснення операцій з продажу або іншого відчуження державних цінних паперів або облігацій місцевих позик, або боргових цінних паперів, виконання зобов'язань за якими забезпечено державними або місцевими гарантіями (крім прибутку нерезидентів, зареєстрованих у державах (на територіях), включених до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до підпункту 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу, від здійснення операцій з продажу або іншого відчуження державних цінних паперів або облігацій місцевих позик, або боргових цінних паперів, виконання зобов'язань за якими забезпечено державними або місцевими гарантіями), або у вигляді інших доходів за державними цінними паперами, що виплачуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, або у вигляді процентів, сплачених нерезидентам за отримані державою або до бюджету Автономної Республіки Крим чи міського бюджету позики (кредити або зовнішні запозичення), що відображаються в Державному бюджеті України або місцевих бюджетах чи віднесені до витрат Національного банку України, або за кредити (позики), що

отримані суб'єктами господарювання та виконання яких забезпечено державними або місцевими гарантіями, а також доходів (прибутку) від операцій з структурованих сек'юритизаційними сертифікатами, сек'юритизаційний пул яких сформований з прав вимоги на непрацюючі активи згідно із Законом України «Про сек'юритизацію»»

5. Доповнити статтю 142 пунктом 142.4 :

«142.4. Не підлягає оподаткуванню прибуток, отриманий у вигляді доходу (дисконту) при придбанні структурованих сек'юритизаційних сертифікатів, сек'юритизаційний пул яких сформований з прав вимоги на непрацюючі активи згідно із Законом України «Про сек'юритизацію»».

6. Абзац перший підпункту 196.1.21 пункту 196.1 статті 196 викласти в такій редакції

«196.1.21. випуску (емісії), розміщення у будь-які форми управління та продажу (погашення, викупу) за кошти цінних паперів, що випущені в обіг (емітовані) суб'єктами підприємницької діяльності, Національним банком України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, органами місцевого самоврядування, установою спеціального призначення та агента з сек'юритизації, які є емітентами сек'юритизаційних сертифікатів відповідно до закону, включаючи інвестиційні сертифікати, сертифікати фонду операцій з нерухомістю, сек'юритизаційні сертифікати, деривативи, а також корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах; обміну зазначених цінних паперів та корпоративних прав, виражених в інших, ніж цінні папери, формах, на інші цінні папери, корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах; розрахунково-клірингової, реєстраторської та депозитарної діяльності на ринку цінних паперів, а також діяльності з управління активами (у тому числі пенсійними активами, фондами банківського управління), відповідно до закону та інших видів професійної діяльності на фондовому ринку, які підлягають ліцензуванню відповідно до закону.»

7.Пункт 196.1. статті 196 доповнити підпунктом 196.1.21. наступного змісту:

«196.1.21. Постачання (продаж, відступлення, відчуження іншим способом) сек'юритизаційних активів, в тому числі забезпечувальне відступлення та зворотне відступлення сек'юритизаційних активів, обслуговування активів сек'юритизаційного пулу, обслуговування (резервне обслуговування) платежів за активами сек'юритизаційного пулу, надання послуг розпорядником та управителем, представником власників забезпечених сертифікатів відповідно до Закону України «Про сек'юритизацію»».

**2) В Законі України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 5-6, ст.30)**

1. пункт 2 частини третьої статті 47 після слів «(ескроу)» доповнити словами «номінальних рахунків»;

2. статтю 59 доповнити частиною шостою такого змісту:

«Не може бути звернено стягнення та/або накладено арешт на кошти, що знаходяться на номінальних та рахунках умовного зберігання (ескроу), відкритих у порядку передбаченому Законом України «Про сек'юритизацію»».

**3) В Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 31-32, ст.263)**

1. пункт 9 частини другої статті 9 після слів «(крім» доповнити словами:  
«спеціалізованих установ емітентів сек'юритизаційних сертифікатів,»

2. частину шосту статті 16 після слів «організацій роботодавців, їх об'єднань» доповнити словами:  
«, спеціалізованих установ емітентів сек'юритизаційних сертифікатів».
- 4) **В Законі України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., N 11, ст. 140)**
  1. частину четверту статті 5 доповнити реченням такого змісту:  
«Не може бути предметом декількох обтяжень активи, які, відповідно до Закону України «Про сек'юритизацію», включені до складу сек'юритизаційного пулу і відступлені/продані агенту з сек'юритизації або установі спеціального призначення для випуску сек'юритизаційних сертифікатів.»»
  2. пункт 2 частини першої статті 13 після слів «або з інших підстав» доповнити словами:  
«, за виключенням випадків відступлення/продажу агенту з сек'юритизації або установі спеціального призначення для випуску сек'юритизаційних сертифікатів активи, які, відповідно до Закону України «Про сек'юритизацію», включені до складу сек'юритизаційного пулу і заміна обтяжувача (заставодержателя) у яких в Державному реєстрі не здійснюється.»».
- 5) **В Законі України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 50, ст.564)**

доповнити статтю 50 частиною шостою такого змісту:

«6. Активи, включені до складу сек'юритизаційного пулу, які відступаються/продаються агенту з сек'юритизації або установі спеціального призначення для випуску сек'юритизаційних сертифікатів в порядку Закону України «Про сек'юритизацію» не включаються до ліквідаційної маси банку оригінатора та не підлягають відчуженню у тому числі примусовому за процедурою ліквідації.».
- 6) **В Законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2020, N \_\_, ст. \_\_ )**
  1. доповнити підпункт 10 пункту 2 Статті 2 словами «(якщо інше не передбачено законом)»
  2. доповнити частину другу Статті 8 новим пунктом такого змісту:  
«17) сек'юритизаційні сертифікати (структуровані та забезпечені)».
  3. доповнити частину сьому Статті 8 новим пунктом такого змісту:  
«6) сек'юритизаційні сер'тифікати (структуровані та забезпечені) – цінні папери, емітовані з метою сек'юритизації активів.»
  4. доповнити Статтею 29-1. Сек'юритизаційні сертифікати  
«1. Особливості емісії, погашення сек'юритизаційних сертифікатів, вимоги до їх забезпечення визначаються Законом України "Про сек'юритизацію".»
  5. доповнити Статтею 29-2. Іпотечні облігації  
«1. Особливості емісії, погашення та обігу іпотечних облігацій, вимоги до їх іпотечного покриття визначаються Законом України "Про іпотечні облігації".».

**7) В Законі України «Про іпотечні облігації» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, N 16, ст.134 )**

1. вилучити в п.5 Статті 3 слова «структурована іпотечна облігація»
2. вилучити підпункт 2) пункту 2, пункт 4 Статті 3.
3. вилучити в п. 4 Статті 4 «У разі емісії структурованих іпотечних облігацій договір на депозитарне обслуговування укладає управитель»
4. викласти в п.1 Статті 6 у редакції « 1. Виконання зобов'язань за іпотечними облігаціями здійснюється в порядку та у строки, визначені в їх рішеннях про емісію (проспекті).»
5. в підпункті 9) пункту 2 Статті 7 вилучити «а у разі випуску структурованих іпотечних облігацій - відсоток, вказаний у проспекті емісії»
6. в підпункті 10) пункту 2 Статті 7 вилучити «, якщо інше не передбачено у проспекті емісії структурованих іпотечних облігацій»
7. вилучити в п.3 Статті 9 «, а у разі випуску структурованих іпотечних облігацій - з управителем»
8. вилучити в підпункті 3) п.3 Статті 9 «чи, у разі випуску структурованих іпотечних облігацій, - управителю»
9. вилучити в п.4 Статті 9 «і управитель, у разі випуску структурованих іпотечних облігацій»
10. вилучити п.4 Статті 10
11. викласти перше речення п.3 Статті 11 в наступній редакції "3. Будь-які кошти, які підлягають виплаті власникам облігацій у процесі примусового стягнення заборгованості емітента за іпотечними облігаціями спрямовується на грошовий рахунок Центрального депозитарію цінних паперів у Національному банку України. ";
12. вилучити Розділ IV Особливості структурованих іпотечних облігацій

**8) В Законі України «Про фінансові послуг та державне регулювання ринків фінансових послуг» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 1, ст. 1)**

1. доповнити частину першу Статті 4 підпунктом 15) такого змісту:

«15) діяльність з сек'юритизації активів.»;

2. доповнити Статтю 4 частиною 5 такого змісту:

«5. Фінансова послуга діяльності з сек'юритизації активів включає діяльність агента з сек'юритизації-емітента забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів, управителя сек'юритизаційним пулом сек'юритизаційних сертифікатів, колективного представника власників забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів та розпорядника, які здійснюють діяльність згідно Закону України «Про сек'юритизацію». Фінансова послуга діяльності з сек'юритизації активів може поєднуватися з іншими видами фінансових послуг.»

3. доповнити частину другу Статті 5 новим абзацом наступного змісту:

«Залучення коштів від продажу емітентом цінних паперів першим власникам (в т.ч. фізичним особам) не є фінансовою послугою.»

**9) В Законі України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 29, ст.137 )**

1. у пункті 7.1 статті 7:

доповнити п.7.1 «, номінальні рахунки»;

доповнити підпунктом 7.1.2<sup>2</sup> такого змісту:

«7.1.2<sup>2</sup> Номінальний рахунок – рахунок, що відкривається банком спеціалізований фінансовій установі-емітенту для депонування та розподілу коштів від обслуговування фінансового кредиту за цільовим призначенням, визначеним рішенням про емісію забезпечених сек'юритизаційних сертифікатів.»

2.підпункт 7.1.4 після слів «рахунків умовного зберігання (ескроу)» доповнити словами: «, номінальних рахунків».

III. Кабінету Міністрів України, Національному банку, Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.